

VANAF 1991 VERGELIJKBARE KENGETALLEN IN DE ZEUGENHOUDERIJ.

Ing. Paul Bens, IKC
Ir. Hans Fuchs, SIVA
Ir. Egbert van de Ven, PV

IKC, SIVA en PV hebben afspraken gemaakt met aanbieders van zeugenmanagementsystemen over het uniform berekenen en presenteren van bedrijfsresultaten in de zeugenhouderij. In het rapport "Uniformeringsafspraken Varkenshouderij" zijn de rekenregels vastgelegd. Vanaf 1 januari 1991 zullen de meeste zeugenhouders over dit uniforme overzicht kunnen beschikken. Dit betekent dat computerprogramma's die nu nog verschillende uitkomsten geven, dan met elkaar vergelijkbaar zullen zijn.

Waarom Uniformering?

Momenteel berekenen de zeugenmanagementsystemen de technische en financiële kengetallen niet allemaal op dezelfde wijze. Dit betekent dat de diverse systemen voor hetzelfde varkenshouderijbedrijf tot verschillende einduitkomsten kunnen leiden. Hierdoor is het vergelijken van resultaten van zeugenhouderijbedrijven die een verschillend management- of administratiesysteem gebruiken erg moeilijk.

Dit probleem is door IKC, SIVA en PV gezamenlijk opgepakt. De ingestelde werkgroep "Uniformering" heeft als taak overeenstemming te bereiken met de leveranciers van informatiesystemen over de definiëring van begrippen en het berekenen van kengetallen. Het ging daarbij in eerste instantie om kengetallen op het gebied van de voortplanting, de aan- en afvoer in de zeugenhouderij en de opfok van biggen,

26 uniforme kengetallen

Uitgangspunt voor de werkgroep was het gedetailleerde Informatiemodel Varkenshouderij. De definities en rekenregels die daarin beschreven staan zijn doorgesproken met de leveranciers van zeugenmanagementsystemen, die vertegenwoordigd zijn in het Agrarica platform afdeling Varkenshouderij. Dit zijn: Adifo nv (APROS), Comvee bv (COMZOG), Geraerts bv (ZAP), Hendrix' voeders bv (KOMPAS), Novad bv (VAMMP) en Siva-produkten ba (CBK, TEA-2000).

Uiteindelijk is een overeenstemming bereikt over een 26-tal kengetallen. Om tot overeenstemming te komen was het echter wel noodzakelijk om de beschrijvingen in het Informatiemodel wat bij te schaven.

Een belangrijke aanpassing was de zeugdefinitie. In het Informatiemodel werd een vrouwelijk varken een zeug op de leeftijd van 200 dagen. Bij de nieuwe definitie wordt een varken vanaf de eerste levensinseminatie aangemerkt als zeug. De mogelijkheden van de bedrijfsvergelijking als onderdeel van de bedrijfsanalyse hebben bij deze overwegingen een belangrijke rol gespeeld.

De gemaakte afspraken

Er zijn afspraken gemaakt over de definiëring van basisbegrippen: wat is een zeug, wat is een worp etcetera. De rekenregels zijn exact gedefinieerd en er is afgesproken hoe de kengetallen gepresenteerd zullen worden. Alle in het overleg gemaakte afspraken staan beschreven in het door de werkgroep Uniformering opgestelde rapport "Uniformeringsafspraken Varkenshouderij". Dit rapport is op de onlangs gehouden studiemiddag "Uniforme kengetallen in de Zeugenhouderij" gepresenteerd.

Over de presentatie van de kengetallen is met de aanbieders van managementsystemen afgesproken dat dit zal gebeuren middels een apart overzicht met als titel "Bedrijfsresultaten Zeugenhouderij". Het makkelijk herkenbare overzicht "Bedrijfsresultaten Zeugenhouderij" is in figuur 1 afgebeeld.

Het overzicht "Bedrijfsresultaten Zeugenhouderij"

Dit nieuw ontwikkelde overzicht kan als een soort standaard gebruikt worden bij het beoordelen van bedrijfsresultaten. In studieclubs kan elke varkenshouder, ongeacht het systeem dat hij gebruikt, zijn bedrijfsresultaten vergelijken

met die van andere varkenshouders. Discussies over de gebruikte rekenregels en over de vergelijkbaarheid van resultaten kunnen achterwege blijven. De diverse voorlichters en begeleiders die op varkenshouderijbedrijven komen zullen met behulp van het overzicht sneller en doeltreffender hun werk kunnen verrichten. De inschatting van het produktieniveau van een bedrijf wordt gemakkelijker. Bovendien is er minder tijd nodig voor uitleg van rekenregels omdat deze bij elk systeem gelijk zijn.

Toekomst

De werkgroep wil in de toekomst proberen te bewerkstelligen dat ook andere voor de zeugen houderij en voor de vleesvarkenshouderij belangrijke kengetallen uniform berekend kunnen worden. Hierbij kan men denken aan kengetallen met betrekking tot de voeding, bijvoorbeeld het voerverbruik per zeug per jaar. Ook bestaat er bij de financiële kengetallen behoefte aan meer uniformiteit. Er zouden bijvoorbeeld eenduidige afspraken kunnen komen over de berekening van de dierenartskosten per zeug, de voerkosten per zeug etcetera. In de vleesvarkenshouderij kunnen de groei, de voederconversie en bijvoorbeeld de voerkosten per kilogram groei eenduidig berekend worden.

De uniforme rekenregels maken het in principe ook mogelijk landelijke gemiddelden van de betreffende kengetallen te berekenen. Dat kan het inzicht in de Nederlandse varkenshouderij en de ontwikkeling daarin verder verbeteren. Hiervan kan gebruik gemaakt worden bij het opstellen van het voorlichtingsmateriaal en bij het bepalen van onderzoeksactiviteiten. Ook kan men de resultaten berekenen van bepaalde groepen bedrijven, bijvoorbeeld resultaten per bedrijfsgrootteklasse, per regio of per huisvestingssysteem.

In aansluiting op het Informatiemodel Varkenshouderij wordt er met de uitgave van "Uniformeringsafspraken Varkenshouderij" een belangrij-

ke stap gezet in de richting van uniform taalgebruik in de Nederlandse varkenshouderij. De verwachting is dat in de loop van dit jaar de meeste systeemleveranciers het genoemde overzicht in hun systeem inbouwen, zodat varkenshouders per 1 januari 1991 de mogelijkheid hebben om een uniform overzicht met bedrijfsresultaten over 1990 te verkrijgen. Vanaf oktober 1990 zal er een voorlichtingscampagne worden gestart naar de varkenshouders toe, om de overzichten te verklaren en gebruikersmogelijkheden aan te geven.

BEDRIJFSRESULTATEN ZEUGENHOUDERIJ*		
		Periode
		01 - 01 - 1990
		31 - 12 - 1990
1	Gemiddeld aantal aanwezige zeugen	xxx.x
2	Gemiddeld aantal aanwezige opfokzeugen	xxx.x

3	Bedrijfsworpendex	x.xx
4	Grootgebrachte biggen per zeug per jaar	xx.x
5	Gespeende biggen per zeug per jaar	x*.x

6	Aantal levend geboren biggen per worp	xx.x
7	Aantal dood geboren biggen per worp	xx.x
8	Percentage uitval biggen tot spenen	xx.x %
9	Aantal gespeende biggen per worp	xx.x
10	Percentage uitval biggen nu spenen	xx.x %

11	Lengte zoogperiode	xx.x dagen
12	Interval spenen te inseminatie	xx.x dagen
13	Interval te - laatste inseminatie	xx.x dagen
14	Verliesdagen per afgevoerde zeug	xx.x dagen
15	Percentage uitval zeugen per jaar	xx %
16	Percentage ingezette zeugen per jaar	xx %

17	Percentage eerste worpen	xx %
18	Percentage her-inseminaties	xx %
19	Afbigpercentage van te inseminaties	xx %

20	Leeftijd eerste leveninseminatie	xxx dagen
21	Aanvoer / oplegleeftijd opfokzeugen	xxx dagen
22	Percentage uitval opfokzeugen	xx %
23	Gem. leeftijd bij uitval opfokzeugen	xxx dagen

24	Leeftijd van de grootgebrachte biggen	xx dagen
25	Gewicht van de grootgebrachte biggen	xx.x kg
26	Groei van de grootgebrachte biggen	xxx gram/dag

* bedrijfsresultaten zijn berekend op basis van het Informatiemodel Varkenshouderij (versie 91.1)

Het rapport "Uniformeringsafspraken Varkenshouderij" is verkrijgbaar door storting van f 10,— op bankrekeningnummer 39.70.36.450 ten name van SIVA, Wageningen, onder vermelding van: "Uniformeringsafspraken Varkenshouderij".